

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 ft., 1/2 évre 6 ft., 1/4 évre 3 ft., 1 óra 1 ft. — Vidéken 1 évre 14 ft., 1/2 évre 7 ft., 1/4 évre 3 ft. 50 kr., 1 óra 1 ft. 30 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egy sor 10 kr., minden követésnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyitvatér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RESZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A szabadelvűpárt passzivitása.

Arad, deczember 4.

(—s) A képviselőház hétfői ülésében gróf Apponyi Albert ismét egyikét mondotta azon beszédeinek, melyekről hívei azt szokták hirdetni, hogy — *nagyszabásu*. Mi azonban, akik Apponyinak ugynevezett szónoki sikereit az elfogulatlan bíráló mérlegével méltatjuk, nem tarthatjuk vissza magunkat annak a határozott kijelentésétől, hogy mi már megsokaltuk azt, hogy a nemzeti párt vezére mennyit beszél ennek a budget vitának a keretében.

Ha Apponyi az imént kiadta beszédeit két kötetben és most úgy látszik siet a harmadik kötetre való új anyagot produkálni, ez lehet nemes ambíciója, de semmi esetre sem közhasznú tevékenység, mert a közérdekkel határozottan ellenkezik, hogy az ország rendes ügyei bármily ékes szavak kedvéért huza-vonát szenvedjenek.

Már pedig az kétségtelen, hogy gróf Apponyi Albert ékes bőbeszédűségével határozottan hozzá járul a huza-vonáshoz. Mert annak semmi komoly értelme nincs, hogy az egyes budgettétel tárgyalása alkalmával olyan témák vétessenek megvitátás alá, amelyek nagyon távolí, vagy semmiféle vonatkozásban sem állanak a költségvetés soron levő tételével. Valamint annak sincs komoly jelentősége, hogy egyes tételekből kifolyólag incidenciatulter nagy problémák fölvetessenek, mert ezeknek megoldásáról ily módon úgy sem lehet szó.

Az ellenzék jónak látta az országgyűlés tételénél három határozati javaslatnak betérjesztését, Apponyi meg komoly intenczióval megvizsgálja azokat és mindjárt elmond egy beszédet a parlamentarizmus hanyatlásáról Európában. Hát ilyen módon, hogy mindenki elmondja mindazt, amit neki a költségvetésnek egy-egy tétele eszébe juttat, ilyen módon csakis azt lehet elérni, hogy a budgetvita hónapokig eltart. Es mi nem is tudunk szabadulni attól a gondolattól, hogy az ellenzéknek egyetlen és legfőbb célja abban kulminál, hogy a vita elnyújtása által a szabadelvű pártra és kormányra nézve lehetetlen helyzetet teremtsenek.

Egyéb céljuk a folytonos javaslatoknak, indítványoknak nem lehet, mert az merő képtelenség, hogy a budgetvita keretében a parlament reformja és egyes nagyfontosságú kérdések, a melyeket az ellenzék incidenciatulter fölvet, kimerítő megvitátásban részesüljön.

Epp azért a szabadelvű párt igen helyes és bölcs mérsékletet tanusít akkor, a mikor passzív türelemmel hallgatja végig az ellenzéki szónokok beszédeit és maga nem vegyül bele ebbe a részletes vitába, mert ez által csak szítaná az ellenzéki tüzet.

Ilyen ellenzéki taktika mellett a képviselőház négy álló napig időzött a költségvetés egyetlen egy tételénél, ámbátor a tételre magára senki sem vesztegetett egy árva szót is. Tegnap végre tulesett a Ház ezen a tételén, az országgyűlés költségeinek tételén, vagy helyesebben a hozzá kapcsolt három indítványon és meg-

lepő módon vita nélkül fogadta el a delegáció tételét, és csekély vita után az állandó országház és a közügy kiadások tételét és a következő tételeket a horvát-szlavon költségeikig, amelynél Hódossy Imre megkezdte azon szónokok „koszoruját”, akik ismét a fölmelegített zászlóügygel akarnak kedveskedni.

Hogy mire való megint ezt az elintéztet ügyet újból feltálni, azt abszolute nem tudjuk, s azért fatalisztikus türelemmel hallgatjuk végig a sok szóbeszédet, a minek elszenevedésére kárhozhatóva vagyunk.

BELFÖLD.

A kiegyezési tárgyalások. Bánffy Dezső báró, miniszterelnök Lukács László pénzügyminiszter és Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter, mint a M. E. jelenti, január első hetében Bécsbe utazik, hogy megkezdjék az osztrák szakminiszterekkel a kiegyezési törvény meghosszabbítására és a bankkérdés megoldására vonatkozó tanácskozást.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, deczember 4.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Berzeviczy Albert.

Jegyzők: Eszterházy Kálmán, Josipovich és Balogh.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Lukács László, Josipovich Imre, Perczel Dezső, Daniel Ernő, Erdély Sándor, Josika Samu, Darányi Ignác, Wlassics Sándor miniszterek.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Asszonydolog.

Irta: M. E.

Házassága harmadik havában a kis Szenkovichné egyszerre csak minden kelengyéstől visszatért a szülői házba.

Az érkezés nagy napján Kárpó Gábor az apa, éppen a plébánián ferblizett, mikor a felesége utána szalajtott a udvarost a kellemetlen hírrel. Jóllehet nyeresben volt, rögtön lecsapta a kártyáit és hanyatholok rohant haza. Mire oda ért, a szökevény már kényelembe tette magát, sőt át is öltözött. Ott tilt az üveges verandán, derűtlen, fecsegve, új nyári ruhájában és nagy lelki nyugalommal evett körtét. Míg az anyja, meg a nagymama, az idősebb Kárpóné, tanácstalanul tipegtek körülötte.

Az apa hazatértével, menten kezdetét vette a vallatás.

— Mért hagyta el az uradat Giza?

— Mert meguntam.

— Bizonyosan összekaptatok valami csekélységen.

— Mi nem veszekedtünk soha sem, a mig együtt voltunk.

— Hát akkor mondjad, mivel sértett meg az az ember? — kérdezte az anya.

Semmivel. Azt hiszik én olyan valaki vagyok, aki megengedi magát sérteni?

Részeges?

— Ha részeg volna, majd ki is józanodnék. Azért még nem hagytam volna el.

— Hát kártyázik tán és eltékozolja a pénzt, — aggodalmaskodott a nagymama.

— Nem kártyázik az soha. Sokkal fővnyebb, semhogy kártyázna.

Végre Kárpó Gábort elhagyta a békétürese.

— No, ha az urad sem nem korhely, sem nem tékozol, akkor micsoda kifogásod van ellene? Remélem leszesz oly szives és megmondod majd nekem, minek játszottad el ezt az oicsó komédiát.

— Már megmontam. Meguntam azt az embert, ennyi az egész. Ne mondják, hogy ez nem ok. Elég nagy ok bizony az Végre is szabad akaratom van. Nem vagyok rabszolga, hogy megüljek egy olyan ember mellett, akire ráuntam. Hogy ezelőtt másképpen beszéltem? Ó apa, persze, azelőtt. De most meguntam. Egyebet nem bírok mondani. Azért ne is zaklassanak azzal a sok faggatással.

Ezzel Kárpó Giza föluggrott, kiment az udvarra. Ott összefütyyentette az apja agrait és leszaladt velük kergetőzni a kertek aljába; éppen úgy mind leányfővel tette, ha valamiért duzzogott. Es ezt cselekedte mindannyiszor ezentul, valahányszor az „öregek” előhozakodtak a dologgal. Ilyenformán harmadnap sem tudták Kárpóék, hogy valójában mi hozta haza a lányukat. Es nem tudta meg Szenkovich sem, aki negyednapra — mikorra

haza érkezett a fővárosból az iskola kérő deputációjával — ott termett az ipa házában.

Giza fogadta a férjét. Kezet fogott vele; el is beszélgetett mint rendesen. De mikor a kényes kérdést kezdték feszegetni, miért jött haza az apja házához, akkor rendesen kiosont valamerre. Ha pedig arról az eshetőségről szóltak, hogy vissza mehetne az urával a városba, menten azzal fenyegetőzött: világga megy ha nem hagynak neki békét.

A férj nem tudta mit csináljen, a nagymama kétségbeesett erre a kijelentésre. Kárpóné a vejét okolta az egész fölfordulásért.

— Meglásd, szólott a férjéhez, ez a nyomorult az oka mindennek. O tette boldogtalanná a lányunkat. En ismerem Gizellát. O nem viselkednék így pusztán szeszélyből. Valami titkos nagy baja van, amit előttünk is rejteget.

Kárpó Gábor iparkodott megnyugtanni a feleségét, hanem azért fekete kávé után, mikor egyedül maradtak, mégis elővette a vejét.

— Mondd meg Pista, igazán mi esett köztetek? Minek hagyott ott az az asszony?

— Ez az, amit én sem tudok.

— Elutazásod előtt össze kellett tüzndötök.

— De nem tüztünk össze. A legnagyobb szeretetben váltunk el egymástól.

— Akkor hiúságát kellett valamivel megsértened; nem emlékezel ilyesmire...?

A vő erre megsértődött.

— Azt hiszem eléggé ismeresz, s tudod, hogy értek a nőkkal bántni.

4. Miféle lépéseket szándékosik tenni ezen abnormitások meggátolására.

Sima Ferenc a következő interpellációt terjeszti elő:

Interpelláció a belügyminiszternek.

1. Van-e tudomása a belügyminiszter ur-nak arról, hogy bár Csongrádmegyében a megyei képviselőválasztás minden választó-kerületben még meg sem ejtetett, sőt ennek keresztülvitelére még rendelkezés sem történt, mégis a megyei tisztújítás határideje már a főispán által f. hó 19-ére kifizetett, miből világosan az a szándék tűnik ki a megyei kormányzatnak, hogy a tisztújítás a most bennt ülő tisztikar érdekében egy csonka képviselő-testülettel hajtsák végre.

2. Ha van tudomása — tekintettel az 1888. XXI. t. cz. 32., 39. és 83-ik §-aira, mely szerint a megyei tisztújítást a megyei képviselőválasztásnak kell megelőznie — megengedhetők tartja-e ezen egyesesen pártérdekből ösztözött ezüzdék végrehajtását? Szak-e haladéktalanul intézkedni az iránt, hogy Csongrádmegyében a tisztújítás felfüggesztessék, míg a megye minden kerületében a megyei képviselőválasztás meg nem ejtetett.

A német trónbeszéd.

Berlin, december 3.

A birodalomgyűlés mai megnyitó ülésén **Hohenlohe** herceg birodalmi kancellár a következő beszédet mondta.

A császár ő felsége nekem legkegyelmesebben meghagyta, hogy önöket az ő és szövetséges kormányok nevében üdvözöljem. — Munkálkodásuk a nagy idők emléknapjába esik, melyekben egy negyedszázad előtt gazdag gyümölcse nőtt a dísz családnak, melyeknek emlékét nemrégiben ünnepeltük. A birodalom megalapítása, a heza egysége s hatalma volt a győzelem díja, melyet a nagy császár vezetése alatt a német fejedelmek és népek összetartása, seregeinek hősiessége, államférfiaink bölcsesége kivívott. Halásan visszamemlékezni ama napokra, a nehezen szerzett nemzeti javak birtokának újból tudatára jönni, az egészet, a nézetek és érdekek harcában egyesítőt tartani mindig szem előtt: ez illik a német néphez és német birodalmi gyűléshez, a mely maga is ama harozok egyik vívmánya. Az ő dolga, hogy a szövetséges kormányokkal együtt a 25 év előtt letett alapon tovább építsen az alkotmány és a törvények által kijelölt úton, a nemzeti jog védelmére s fejlesztésére és a német nép jólétének előmozdítására.

A kancellár ezután elősorolja a következő ülésnek munkarendjét, melynek legfontosabb részei a polgári törvények önny tervezete s a bírói szervezetről és a büntető eljárásról szóló törvényjavaslatok.

Továbbá bejelenti, a kézműipar-kamarák létesítéséről és egy új tőzsdetörvényről szóló javaslatot, mely utóbbi a tisztességtelen versenyt lesz hivatva korlátozni. Kihátásba helyezi a cukoradó-törvény reformját, továbbá az ipartörvény revízióját s a javaslatokat a munkások egészségügyi védelmére vonatkozólag.

A trónbeszéd ezután a birodalmi költségvetésre tér át s konstataálja, hogy a kiadások takarékos megszabása dacára az összes szövetségi államokra nézve közös birodalmi járulékok nem jelentéktelenül magasabbra irányozhatták elő, mint az óvatoss becsülés alapján várható átutalások. Fenmaradó megterhelés azonban mégis a bevételi többletek keretén belül marad, melyek a lefolyt számadási évben a költségvetési előirányzat tételeit meghaladólag az egyes államok pénztáráiba a vámokból és fogyasztási illetékekből befolytak. A folyó költségvetési időszak is, az eddigi eredményekből ítélve, kedvező befejezést ígér. Ha tehát jelenleg kevésbé tűnnek szembe a nehézségek, melyek az egyes szövetségi államok pénzügyi gazdálkodására nézve a birodalom háztartásához való hozzájárulásokból erednek, mégis a törvényhozás komoly feladata marad, hogy a birodalomnak és egyes részeinek a pénzügyek terén és a kölcsönös függetlenségnek nagyobb mértékét biztosítsa.

Végül a külügyekről a következőleg emlíkszik meg.

Oroszország és Franciaország kormányával együttesen Németország

arra törekedett, hogy a két nagy keletázsiai birodalom háborújából fenyegető további bonyolalmaknak utját bevágja. Törekvéseik, hála a japán kormányok okos mérséklésnek, sikerrel járnak és hozzá fognak járulni ahhoz, hogy Németország iparának és kereskedelmének a békés alkotás egyik terét megtartsák és kiszélesítsék.

A török birodalomban előfordult sajnálatos eseményekre és az ezáltal keletkezett helyzetre komoly figyelmet fordítunk.

Híven szövetségeseihez és a német politika kipróbált elveikhez a birodalom minden oldalról kész együtt működni az érdekeik érdekében elsősorban hivatott hatalmakkal a béke ügyét szolgálni. Az összes hatalmak egyértelmű elhatározása, hogy a fennálló szerződéseket tiszteletben tartásák és a szultán ő felségének kormányát a rendetlen állapotok helyreállításában támogatásák, alapos reményt nyújt rá, hogy a közös táradozások sikere nem fog elmaradni.

Legfelsőbb parancsra a szövetséges kormányok nevében a birodalmi gyűlést megnyitottuk nyilvánítom.

A trónbeszéd ama helyeit, melyek a polgári törvénykönyvről, a margarin törvényről, a tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslatról szólnak, valamint a külföldi hatalmakhoz való viszonyról és a béke fentartására vonatkozó nyilatkozatról szóló helyeket a megjelentek élénk helyesléssel fogadták.

Miután a birodalmi kancellár a birodalmi gyűlés ülészetát megnyitottuk jelentette ki, **Buol** elnök háromszorosan élte a császárt, a mely a jelenlevőknel lelkesült visszhangra talált.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 771.0 milliméter, délután 2 órakor 768.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor 0° — 5.5, délután 2 órakor 0° + 0.6. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 4. délután 2 órakor K. 8. Felhőzet: reggel főtborult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Aradmegye ármentesítése.

— Saját tudósítónktól. —

Kisjenő, december 4.

Az aradmegyei ármentesítő és belvisszabályozó társulat tegnap következményeiben nagy horderővel bíró rendkívüli közgyűlést tartott, melyen néhány lényegtelenebb ügy letárgyalása után a két (Fehér és Fekete) Körös között levő területek belvizeinek levezetésére szolgáló és felsőbb meghagyás és szorgalmazás folytán elkészített tervezet vétetett tárgyalás alá.

Az ülésen jelen voltak: **Ulrich Antal**, társulati alelnök, egyszersmind mint József főherceg uradalmának képviselője, a minisztérium részéről: **Gallaocz János**, kir. vízépítészeti ker. főtgyelőd és **Szarvassy Arzén** kir. mérnök; a társulat részéről jelen voltak: **Králitz Gyula** igazgató, **Kutaszty István** főmérnök, **Ujj János** mérnök és **Zechmeister Sándor** titkár.

Az érdekelt uradalmakat a következők képviselték: **Rázel István** a székhudvari, **Ladics György** a székhudvari és gyulavarsándi, **Szekér Gyula** a gyulavarsándi, **Staubesand Lajos** a vadászai és **Zilahy Lajos** a vadászai uradalmakat, továbbá megjelentek: **Hessó István** és **Wahl Dezső** Kisjenő, **Olasz Lajos** Agya, **Zilahy Lajos** Vadász és **Bél-Zerind** községek képviselőiben.

A jelenlevők nagy többsége az Ujj János társulati mérnök vezetése és tervezése szerint készített műveleteket elfogadta és azoknak a nm. m. kir. földmívelésügyi minisztériumhoz

átvizsgálás és jóváhagyás végett való felterjesztését elhatározták.

Ezen nagyszabású tervezet szerint mintegy 140000 katasztrális hold termékeny és az évenként visszatérő árvis által elpusztított területről lesznek a belvizek levezetendők és ezáltal egy régen óhajtott terv fog megvalósulni, — mi annyival fontosabb, mivel hogy a terv végrehajtása, nemcsak az állandóan veszélyeztetett földeket fogja védeni a tavaszi áradások ellen, hanem azért is, mert az ármentesítés által az eddig sújtott vidékek egészségesebbekké fognak válni.

A nagyszabású terv végrehajtása részint töltésezés, részint mederáthelyezés és szivattyúzással fog eszközölni, mi özből **Seprős** határán 80,000 forint költséggel egy légszivattyútelep fel fog állítani. Az összes költségek nyolcvanezerforintra rugnak, mely összeg beszerzési módjával csak akkor fog megállapítani, a midőn a jóváhagyott tervezet a minisztériumtól visszakerül. Annai azonban már ez alkalommal ki mondatott elvben, hogy a szükséges költség kölcsön, ne pedig kivetés útján szerzessek be. Továbbá történt elvi megállapítás arra nézve is, hogy a belvizek levezetését, illetőleg szabályozását ne az erre a célra alakítandó külön belvíz érdekelttség, hanem maga a társulat eszközölje, annál is inkább, mivel a miniszterileg jóváhagyott alapszabályok a társulatot erre direkte kötelezik is. E határozat értelmében most már oly kösségek, mint **pl. Csermő, Barakonny, Somoskés stb.** is be lesznek vonandók az érdekelttségbe, s melyek eddig nem tartoztak abba.

Remélhető, hogy a jóváhagyás nem sokára megtörténik, mely esetben a következő tavasszal hozzáfognak a munkálatokhoz.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— December 5. —

Jelentékeny csapadék nélkül. — Hőemelkedés.

Az ezredéves kiállítás.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 4.

A millenniumi kiállítás ünneplés megnyitása a kiállítási korszó kellő közepére van tervezve, a korszó kis zenepavillonja erre a célra díszes királyi sátorra lesz átalakítva. A kiállítási igazgatóság több elsőrendű építész kért föl a napokban, hogy a ritka alkalomhoz méltó királyi sátor terveit készítsék le.

Már megemlékeztünk, hogy **Vilmos** német császár a magyar kormány kérésére elrendelte, hogy a berlini királyi **Zeu gh a u s** híres gyűjteményéből több, Magyarországból való, történelmi becsű és emléktű műkinoset küldjenek Budapestre, az ezredéves kiállításra. Most ujabbant azt jelentik a porosz fővárosból, hogy a kiállításra kerülő tárgyakat, amelyek a **Zeu g h a u s** keleti gyűjteményéből valók, már kiválogatják, s valószínűleg még ebben a hónapban utvari tisztviselők és turírok felügyelete alatt utnak indítják Budapestre. A kincseket érő gyűjteményben vannak: három török lófarkas zászló, amelyeket 1686-ban székelyek Budavára visszavételekor, továbbá egy buzogány faragott karnelból és jaszpiszból, amely 1700-ból való, és számos fegyver, páncél, zászló. A legértékesebb és legbecsesebb **Báthory István** erdélyi fejedelem és lengyel király egyik diszkardja. A gyönyörű fegyver markolata, és kosara szinezűstből való, s arannyal díszített. A markolatnak a kézbe kerülő részén halbőr van. A penge is arannyal van díszítve, s aranyból való rajta a gazdájának hü képmása is, s alatta ez a felírás:

Stephanus Báthori

Rex. Poloniae

1579.

Báthori Istvánnak egy másik, orosz gyűj-

teményben levő kardját is megakarták szerzeni a kiállítás számára, de ezt a tulajdonos nem akarja kiállítani.

A kiállítási igazgatóság a jelenkori főszóport katalógusa bevezető és általános részének szerkesztésével Ráth Károlyt a kereskedelmi múzeum igazgatóját és Mndrony Somát, az országos iparegyesület igazgatóját bízta meg. A katalógus tárgyi részének szerkesztői teendőit Miesse Endre a kiállítási igazgatósághoz beosztott miniszteri titkár vezeti, aki egyszersmind a katalógus számára beérkezett anyag feldolgozására szervezett irodai osztálynak a főnöke.

Holnapra volt összehívva az összes kontinentális vasutak konferenciája a millenniumi ünnepek látogatottságának emelése érdekében. Mivel azonban a legközelebbi napokban a németországi vasutagazgatóságoknak egy egészen más természetű országos nagy gyűlése van, s így a budapesti konferencián nem vehettek volna részt, a későbbben összehívott budapesti tanácskozást e hónap 18-ára halasztották el. Az elhalasztásról az érdekelteket természetesen táviratilag értesítették.

HIREK.

December 5. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Szabadság. — Protestáns naptár: Szabadság. — Görög-keleti naptár (november 23.): Amflok. — A nap két 7 óra 33 perccor, nyugszik 4 óra 9 perccor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kélessy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola. földszint.

December 16. Arad megye tisztújító közgyűlése délután 9 órakor.

— Az igazoló választmány tegnap délután Várjassy József einöklété alatt ülést tartott, melyen a legutóbb megválasztott városi képviselők mandátumait igazolta. Egy felelősség is feküdt a bizottság előtt, a Jiraszek Lajos, aki egy szerencsétlen névcsere miatt maradt ki a képviselőtestületből. — Az igazoló választmány a felelősségben felhozott indokokat kivétel nélkül méltányolta, s mivel a mellett be van igazolva, hogy a Jiraszek „Ferencc”-re szavazók is tényleg Jiraszek Lajos óhajtották megválasztani, — a felelősség helyt adott s mandátumát igazolta. Ennél fogva Jiraszek Lajos a jelen havi közgyűlésen már ülésel és szavazati joggal bír. A megválasztottak közül azonban ez igazolás folytán mint legkisebb szavazatot nyert Dániel Endre kimarad.

— A vízvezeték agyagcsövek. Nagy vihart csinált annak idején az aradi vízvezetéknel használt agyagcsövek milyenségének kérdése. Voltak egyesek, kik az angolok által használt csövek jósága ellen kételyt támasztottak, végül is a közgyűlés kimondta, hogy az egyes vízvezetékkel és csatornázással ellátott városoktól csömintákat kér, s ennek alapján összehasonlítást tesz. Mintegy husz város küldött csömintákat, melyeket tegnap vizsgált meg a Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester einöklété alatt egybegyűlt szakbizottság. Ennek eredményeként mondhatjuk, hogy az angolok által Aradon használt vildsteini agyagcsövek a legjobbak az összes csövek közt míg a másik, ugyancsak itt használt floridori csövek a legjobbabbak a legyőzötté. A Wartha Vincze által ajánlott heidelbergi csövek külsőleg ugyan tetszetősek, belül azonban leggyengébb minőségűeknek bizonyultak. Gyenge továbbá az angol gyártmányú csöminták. Minthogy annak idején Auszgra is történt hivatkozás, felemlíthetjük, hogy az ottani vizműveknél agyagcsöveket egyáltalában nem, csupán cemen-csöveket használtak. Az összeköt-

etések kérdésére csaknem egyhangulag ezt a választ kapta a város, hogy a csövek összekötéseinek, úgy mint Aradon, a cemen-tetés nem a szassfaltot használják. A szakbizottság eme vizsgálatának eredményét legközelebb betérjeszti a nagybizottság elé.

— 240 tanuló felruházása. Szép jelenet játszódott ma le az aradi polgári fiúiskola egyik nagytermében. 240 szegény tanuló ruháztak fel tetőtől talpig. A szegény tanulókat segélyező egyesület, mely Hauser Károlyné vezetése mellett már pár év óta gyakorolja jótékonyágát a szegény tanulókkal szemben, a tegnapi napeseményével újabbán gazdagította érdemeit. A ruha kiosztás némi ünnepélyességgel volt egybekötve, hogy ne csak anyagi, de erkölcsi haszna is legyen a segélyezett tanulóknak. Három óra után vette kezdetét a ruha kiosztás mikorra Hauser Károlyné a választmányi tagok és az egyesület buzgó titkára Kovács Vincze megjelentek az egybegyűjtött fiú és leánygyermek előtt. Kovács Vincze megleghangú beszédet intézett a tanulókhöz az emberbaráti szeretetről. A hatásos beszéd motója az volt, ha szegények is ők, mégis van ki rólok gondoskodik. A tanulók hálás szívvel fogadták a nemesszívű hölgyek ajánlatait és könyvtől csillogó szemmel, s örömtől ragyogó arccal távoztak az iskolából.

— Kinevezés. Fábrián László főispán tegnap nevezte ki Sal Ferencz dr. végzett jogászt közigazgatási gyakornokká s szolgálatára Arad megye alispánjához osztotta be.

— Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Curtuciu Mózes aradi ügyvéd, a kamara fegyelmi bíróságának 356/895. sz. alatt és a m. kir. Curia 492/895. fegy. sz. alatt egybehangzó határozatával, az 1887. évi XXVIII. t. cikk 4. §-a alapján az ügyvédség gyakorlatától bizonytalan időre felfüggesztetett; továbbá, hogy dr. Valentinyi János mezőberényi ügyvéd a kamara lajstromába folytatólag felvétetett.

— Népesedési mozgalom. Arad sz. kir. város főorvosa hivatala a múlt hét népesedési statisztikáját a következőkben állította össze. Született az elmúlt héten 29 gyermek, és pedig 9 fiú, 20 nő, az arány 321 pro mille. — Meghalt ennek ellenében 24 egyén és pedig 14 fiú 10 nő, arány 265 pro mille. Difteritisz-haláloszás egy sem volt.

— Felolvasás az aradi kereskedők körében. Az aradi kereskedők körének elnöksége mindent elkövet arra nézve, hogy tagjai minden irányban nyerjenek vágyaik és óhajaik szerint kielégítést. A kör intézősége, áldosat árán is, törekszik tagjainak a képzésére, e mellett a szórakoztatásról is gondoskodik nagy buzgalommal. Vasárnap este a kör új és díszes helyiségében (Andrássy-tér 17-ik szám) Mádai Mátyas, kulturális életünk az a neves alakja fog felolvasást tartani „Merkur társadalomban” czímen. A felolvasás kezdete fél kilenczre van határozva, melynek pontos betartását az elnökség úgy a szívesen látott vendégektől, valamint a tagoktól is kéri.

— A déznai körorvosi állás. Lung Anániás dr. déznai körorvos állásáról lemondott és így a déznai körorvosi állás megüresedett. A pályázatot a borosabesi főszolgabíró hirdeti, mely szerint a pályázati határidő folyó hó 20-án jár le, míg a választás ugyanezen hó 28-án délelőtt 11 órakor fog megtartatni a déznai község házában. A déznai körorvosi állás igen szép javadalmazással jár, amennyiben a rendes 600 frtnyi díjon kívül a déznai és a restyirátai vashámor munkásainak gyógykezelésére 150, illetoleg 260 forint van megállapítva.

— Pisztolypárbaj. Kedden délelőtt pisztoly-párbajt vívott Aradon a kövölde helyiségében V. J. újszent-annai gyógyszerész Sch. R. dr. újszent-annai orvos. A segédek, miután az orvos pisztolya osztrótkötő mondott s a gyógyszerész józát nem használta, a párbajt beszüntették.

— Gyűjtő monopólium. A „Magyarország” értesítése szerint a pénzügyminiszter fölívta valamennyi szolgabírói hivatalt, hogy sürgősen terjesszék be hozzá azoknak a névsorát, akik területükön foszforos és foszformentes gyűjtőt, valamint viaszgyűjtőt gyártanak. Az idézett lap ebből a felhívásból azt következteti, hogy a pénzügyminiszteriumban a gyűjtő-monopólium gondolatával foglalkoznak.

— Bajba került népámitók. A szegedi rendőrség a büntetőtörvény 174-ik szakasza alapján tegnap megindította az előnyomozatot azok ellen, akik a felségsértő Lepseyinek óvációt rendeztek és bűnét szónoklatokban magasztalták. A tanukat Reinert főkapitány már kihallgatta.

— Anyakönyvvezetői kinevezés. A magyar királyi belügyminiszter Csanád vármegyében a sajtényi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Fejér Demeter községi jegyzőt nevezte ki és őt a házassági anyakönyv-vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— A postai csomagban szabad levelet is küldeni. A közönség sűrű zaklatásával járó jövedéki eljárást szüntetett meg közelebb mint értesülünk, a pénzügyminiszter. Igen gyakran merültek ugyanis föl panaszok az iránt, hogy a pénzügyi közegek a postán szállított csomagokban elhelyezett levelek miatt is jövedéki eljárást indítanak meg, holott leveleknek postai csomagokban való szállítása a törvény rendelkezéseivel nincs ellentétben, főlteve, hogy sem a földő, sem a címzett az így szállított levelek gyűjtésével, illetoleg kézbesítésével üzletszerűen nem foglalkozik. — A miniszter egyetértve a kereskedelmi miniszterrel, elrendelte ennél fogva, hogy a pénzügyi közegek a postai csomagokban elhelyezett leveleket még ha több is van egy csomagban, ne letelezzék meg, illetoleg azok miatt jövedéki eljárást ne indítsanak, kivéve az oly eseteket, midőn megállapítatik, hogy a földő vagy a címzett az így szállított levelek gyűjtésével üzletszerűen foglalkozik.

— Nazarénusok tömeges házasságkötése. Kunágotán (Csanád megye) Bajcsy László állami anyakönyvvezetőnél házasságkötésre 15 nazarénus pár jelentkezett, mely alkalommal a jelentkező párok arra kérték az anyakönyvvezetőt, hogy a házasságot Sylvester napján együtt és egyszerre köthessék meg. Ezen kérelmeknek az anyakönyvvezető szívesen helyt adva, diosérettel emlekezett meg e szándékukról, melyben a törvények iránti tisztelet jelét látja. Jellemző, hogy a házasságra jelentkezett párok között 60—70 évesek is voltak, akik örömtől reszkető hangon, hálálkodva emlegették a polgári házasság intézményének áldásos voltát, mely üdvös intézmény által — vallásbeli meggyőződésük sérelme nélkül — törvényes házasságot köthetnek s eddigelő törvénytelennek tekintett gyermekeiket törvényesíthetik. A házasságra jelentkezett 15 nazarénus pár családjában ugyanis e házasságkötések által mintegy 40 törvénytelen gyermek fog törvényesíttetni.

— A magyarság Lippán. Lippán — mint ottani levelezőnk tudósításából kitűnik — igen szomorúan áll a magyarság ügye. Az oláhok a helyzet urai ott, az ő kaszinójuk igen látogatott és ők igyekeznek is összetartásuk által mindenütt érvényesíteni. Ezzel szemben a magyar elem alig törődik a magyarság ügyével és annyira indolens, hogy — bár elég számos a magyar a városban — még eddig magyar társaskört vagy kaszinót sem létesítettek, a mely a magyarság találkozó helye lehetne és kiinduló helye minden magyarosító törekvésnek. Most fáradozik néhány lelkes ember egy magyar kaszinó alapításán.

— Udvarlásság a hadseregben. Cavaignac francia hadügyminiszter javítani törekszik a bánásmódot, amelyben a közkatonákat részesítik. A Figaro ezen előzékeny és a következő karcolatban csúfosan az esetleges túzásokra,

Kapitány (az őrmesterhez): Őrmester ur, hogy hívják azt a katonát, aki nem tudja tartani a fegyverét, és akinek szijja nincs kifé-
nyesítve?

Őrmester: Kapitányom, az Piton ur.
Kapitány: Ismeri?

Őrmester: Ismerem, kapitányom.
Kapitány: Szeretnék vele néhány szót váltani... Ismeri annyira, hogy bemutatassa?

Őrmester: Oh... igen (Hívja) Piton!
Piton (előlép): Mi baj?

Őrmester: A kapitány valamit mondana önnek... Kapitányom, engedje meg, hogy bemutatassam Piton urat, a 75. gyalogrezd köz-
katonáját.

Kapitány: Uram!
Piton: Kapitány!

Kapitány: Piton ur, az imént észrevet-
tem, hogy mint tartja a puskáját. Meg kell vallo-
nom, kissé hiányosan tartja...

Piton: Sajnálom, kapitányom.
Kapitány: Aztán meg bátorodom érte-
síteni, hogy az övé nincs a legjobb fényesítve. Ez a két hiány ellenesik a katonai szabállyal, és ezért kis szolgálatra kérem.

Piton: Mire?

Kapitány: Legyen oly szeretetteljes és jelentkezők négy napi fogságra.

Piton: Nem tagadhatom meg kérelmét, kapitány.

— Kapitány: Nagyon lekötelez. Ön intelligens ember, megérti, hogy nem járhatok el másképen.

— Piton: Persze, persze... az ön helyén én sem tennék másképen.

Kapitány: El vagyok ragadtatva, Piton ur, az ismeretségétől.

Piton: Én nem kevésbé, kapitány ur.

Kapitány: Remélem, hogy még találkozunk. (Visszavonul.) Uram...

Piton: Uram! (Glédába lép.)

— Árpád sirja. Az indítványok közül, a melyek a millennium alkalmából fölmerültek, kétségtelenül a legérdekesebb az, a mely javasolja, hogy nemzeti inoziatívától eszöközöljenek ásátásokat Árpád sírjának a felkutatására. Árpád vezér az ó-budai határban a római fúrdó közelében van eltemetve s egy fővárosi polgár a minap az országgyűléshez is memorandumot nyújtott be, melyben annyival is inkább ajánlja a terv megvalósítását, mert állítólag neki sikerült magállapítani e helyet, a hol a honzerző vezér nyugszik. Ujabbán arra hívatkoznak, hogy a szabadságharc kezdetén is előfordult ilyen nemzeti közmunka. A főváros lakossága ugyanis arra a hirre, hogy Jelasics ellenséges hadai közelednek, tömegestül vonult ki a Gellért aljára s részt vett a sán-
czok készítésében. Előkelő urak és hölgyek vé-
gtek akkor napszám munkát. Árpád sír-
jának felásására is bizonyynyal sokan fognak vállalkozni, ha majd az ásátást rendező bizot-
ság megalakul s kibocsátja a közönséghez fel-
hívását.

— Fiát felavató püspök. Baltik Frigyes év. püspök a múlt vasárnap iktatta fiát, Baltik Pált a báihi egyház lelkészi hivata-
lába. A püspököt már Léván nagyszámú küldöttség fogadta s Báta határán 40 tagu lovas bandérium és mintegy 24 fogatból álló kocsisor várta. A harangzúgás és lelkes élje-
nezés között érkezett püspök a paplakba szállott, ahol azonnal fölkeresték a különféle tisz-
telgő küldöttségek, majd 200 fátylas vonult a paplak elé. A beiktatás vasárnap, f. hó első-
jén, rendkívüli ünnepség között folyt le. A vidéki lelkészek közül számosan voltak a fő-
papnak segédkezni, ki lelkes szavakban fejeste ki örömét afelett, hogy hol 50 év előtt állott, mint gyermek az oltár előtt, ott most mint püspök megjelenhetvén, iktatja be egyhanguiag meg-
választott fiát lelkészül. Az ifju lelkészt hiva-
tásának magasztosságára intvén, arra kérte, legyen mindenkor jó hazafi, mi az egyház-
szerepével mindig összhangba hozható. Ki egyházát igazán szereti, az nem lehet rossz honpolgár, a kettő egymást ki nem zárja, sőt egymást föltételezi. Magas lendületű beszé-
de melyen meghatotta az óriási templomban összegyűlekedett, 2000 lélekből álló hallgatóságot. Az isteni tiszteletet fényes díszbe-
követte, melyen az első pohárköszöntőt a püspök a királyra mondta, mely után min-

denki sietett tiszteletének s tagaszködésának a püspök iránt kifejezést adni.

— Ahol nem kell aprópénz. Sokszor meg-
állapítottak már a tény, hogy Amerika sok részében, nevezetesen ahol kalandorok népesi-
tenek be valamely gyors virágzásnak induló vidéket, nincs becsülete az aprópénznek; nincs szükség reá, mert megváltik és senkinek sem kell. De leginkább áll ez eset Arizonában. Legalább egy oda való lap így ír: „Az apró-
pénzeskedés még nem talált menhelyet Arizo-
naban. Aki vásárol valamit, oda dob egy dar-
ab pénzt, amely elég az ár fedezésére s ha belőle vissza adnak, azt megszámlálatlan vágja zsebre. Váltópénzt ritkán látni; a „penny“ (fillér, krajczár) pedig nem létezik szótárunk-
ban. Ez még a bankokra is kiterjed; 4 dollár 98 cenzre szóló utalványért a bank szó nélkül öt dollárt ad. A boltokban legkisebb váltá-
si egység a negyed tallér. Még a postán sincs 1, 2-és 3 cenzentes pénz s ha ilyenekre mégis szükség volna, levélbélyegben fizetik. Mert mi Arizonában még valóban nagyszerű emberek vagyunk.“

— Az aradmegyei közkórház betegfor-
galmának kimutatása 1895. november hónap ban. Nevezetesen: kórházi beteg maradt a múlt óról 93 fi, 80 nő, e hóban felvétellett ápolásra 155 fi, 67 nő, összesen ápolatott 248 fi, 147 nő = 395. Ezek közül elboosájtatott gyógyulva 104 fi, 59 nő, javulva 20 fi, 11 nő, gyógyulatlan 2 fi, 1 nő, meghalt 10 fi, 10 nő. Összesen fogyatkozás 136 fi, 81 nő. Maradt ápo-
lás alatt 112 fi, 66 nő. Összesen 178. Ápolási napok száma 4799.

— Nyilvános köszönet. A folyó évi nov. 17-én felszentelt csermői ev. református templom felszentelési költségeinek gyarapítására nevezett napon tartott bál alkalmával felűfizetni szivesek voltak: Fábán László (Arad) 10 frt, Czárán Gyula 5 frt, Solymossy Lajos br. (Apatelek) 5 frt, Kócza Károly (Pankota) 2 frt, Széll Kálmán (N. Szalonta) 1 frt, Vály László (Barakony) 1 frt Baccioni Kálmán (Apáti) 2 frt, Hauer Gyula (Apá-
ti) 1 frt, Sánka Lajos 3 frt, Monti Alajos 2 frt, Borsos Béla dr. 1 frt 50 kr. Vas Antal 1 frt, Vertán Ernő 2 frt, Mauró József 1 frt, Naoh Viktor 1 frt, Steigenberger Mihály 2 frt, Bittó Ferenczné (Budapest) 5 frt, Szilágyi Sándorné (Bo-
rossebes) 2 frt, Raoh Alfonz 2 frt, Lovassy Ferencz (Új-Bátor) 10 frt, Kanyi Lajos, Bartók Dániel, Szarvezey Árpád, Szauiszlai István, Páfi Albert, Sebes Gyula, Hunyadi László egy-egy frtot. Fogadják egyenkint és összesen a templom és iskola építő kis egyház nevében hálás köszö-
nötök. Csermő, 1895. decz 1. Vadas Gyula ev. ref. lelkész tanító, Szekeley Adám gondnok.

— Zálogházi árverés lesz ma Weisz Dávid zálog-
házában. Figyelmeztetjük rá az érdekelteket.

HYMEN.

Ifj. Gily Ede, a „Debreczeni Hírlap“ fele-
lős szerkesztője, az „Aradi Közlöny“-nek volt segédszerkesztője, eljegyezta öz. Hacker Józsefné turkevei birtokos leányát Olga kis-
asszonyt.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök (december 5.) A s új honpolgár Goldstein Számi bohózat.
Péntek (december 6.) Hunyadi László, opera.
Szombat (december 7.) A haza, színmű.
Vasárnap (december 8.) Délután: Deborah, szín-
mű. Este: Náni, népszínmű.

* Bácsék Debreczenben. Komjáthy János a debreczeni színház direktora, már megkezdte a jövő sasonra a szerződötéteket. Mint a „D. H.“ teljesen biztos forrásból értesül, az eddigi szerződötetett tagok sorában ott van a Bács pár is, a kiket a debreczeni közönség nagyon kedvel. — Bácsék különben állandóan ott szándékoznak megtelepedni.

* Az „Új Idők.“ Herczeg Ferencz lap-
jának 50. száma a következő tartalommal jelent meg: Rákosi Viktor: Barnabás története. Köl-
temény Szabó Endrétől. Tóth Béla: Az új föld-
desur. Interview a nőkérdésről. Borostyáni Nán-
dor: Munkácsi mint gyorsrajzoló, Munkácsynak egy pillanatnyi rajzával. Mikszáth Kálmán elő-
szava az Aimanachhoz. A téli tárlatról Neogrády, Halmi és Karvaly képeivel. Továbbá a Minden-
féle rovat, mely változatos és élénk mint ren-
desen. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Andrássy-ut
10. szám) kívánatra bárkinek küld.

!!Huzás már holnap!!
Magyar osztálysorsjáték!
Huzása december 6-14-ig.

SORSJEGYEK
nálam a huzás napjáig
kaphatók.
21499 pénznyeremény levonás nélkül

Főnyeremény:
1 millió korona.

Összes nyeremények: 4 millió 332,000 korona.
Második huzás már december 6-14-ig.

Sorsjegyek a második huzásra

1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
40 frt.	20 frt.	10 frt.	4 frt.	2 frt.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. 1214

WALLFISCH ARMIN
bank- és váltó-üzlete ARADON.
Alapított 1875-ben. Telefon szám 129.

TÁVIRATOK.
A Perczel-Andreánszky-párbaj.
Budapest, december 4. (Saj. tud. táv.)
G eg u s s Gusztáv kir. ügyész ma indít-
ványt tett a törvényszéknél, hogy ugy
Perczel Dezső belügyminiszter mint
Andreánszky Gábor báró ország-
gyűlési képviselő ellen a törvényes
eljárást párbajozás vétsége miatt in-
ditsák meg. (A vizsgálatot valószínűleg
megindítják ugyan, de királyi kegyelem-
mel kétségkívül törölni fogják, az egész
pört, — ép ugy, mint ahogy az Fejérváry
Ugron pörben történt). Az ügyész a se-
gédék ellen is kérte a vizsgálat megindi-
tását.

Tűz a kiállításban.
Budapest, december 4. (Saj. tud. táv.)
Ma délelőtt a kiállítás közlekedési
csarnokában tűz támadt, mely na-
gyon könnyen rendkívüli veszedelmet idéz-
hetett volna elő. A munkások vigyázat-
lansága folytán ugyanis a II. emeleten a
gyaluforgács meggyuladt és már a pár-
kányzat is elkezdett égni, amikor a kiál-
litási tüzoltóság előrobogott és nagy
buzgalommal azonnal elfojtotta a tüzet.

A faceti választás.
Facet, december 4. (Saj. tud. táv.)
Graenzenstein Béla államtitkár,
a megye szülöttjét, a ma megejtett vá-
lasztáson egyhangulag országgyűlési kép-
viselőnek választották meg. A képviselő-
nek nagy ovációkat rendeztek.

A korcsolyázás áldozatai.
Gyoma, december 4. (Saj. tud. táv.)
A korcsolyázók alatt a jég leszakadt.
Sul István és Sipos János odavesz-
tek. Vergődésüket rémüldöző közönség
nézte, segíteni azonban képtelen volt. Mi-
re a csónak vékony jeget áttörve odaért,
mindketten halva voltak.

Német miniszter válság.

Berlin, december 4. (Saj. tud. táv.) Köller miniszternek visszalépeése már a legközelebbi napokban várható. A visszalépésnek oka azon indikációkban rejlik, melyek a hírlapokban közzétettek azon időben, midőn az államminiszterium a katonai büntető eljárásról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Köller miniszter nem marad állami szolgálatban, hanem nyugdíjba megy.

Riadó.

Boroszló, december 4. Saj. tud. táv.) A császár parancsa folytán az itteni helyőrségnek tegnap riadót fuvattak.

Románia lovasárlása.

Bukarest, decz. 4. (Saj. tud. táv.) A román lovaság főfelügyelője úgy nyilatkozott, hogy a romániai lovaság lovait Magyarország helyett Oroszországból kell behozni.

Czáfolat.

Konstantinápoly, decz. 4. (Saj. tud. táv.) Egy berlini lap azon híre, hogy a szultán ellen merényletet követtek el, de a mely merénylet nem sikerült, teljesen alaptalan. Epuby alaptalan azon hír is, mintha a merényletből kifolyólag számos letartóztatásokat eszközöltek volna. — A helyzet úgy itt, mint a vidéken néhány nap óta határozottan javult.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenge és Balog oszág jelentése. —

Budapest, december 4.

Gabonaüzlet: Buzát maigen gyengen kínáltak, a vételkedv szintén gyenge volt, s így az irányzat ellanyhult, alig kelt el pár tétel 2 és fél 5 krral olcsóbb áron. Ma nem adatott ki hivatalos jelentés.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Oazi buza, Buza május-juniusra, Tavasszi rozs, Oazi rozs, Tengeri május-juniusra, Tengeri július-augusztusra, Tavasszi zab, Oazi zab, Repose.

Határidőüzlet: Amerikából ma lanya árufolyamokat jelentettek, s nálunk is lanyhán indult az üzlet búzában és tengeriben, s tekintettel az igen gyenge üzletmenetre zárlatig még pár krral ellanyhultak.

Külföld: New-York búzára 3/4-1, tengerire 1/2-3/8 alacsonyabb. Chicago: búzára 5/8-7/8, tengerire 1/2-3/4 alacsonyabb. Páris London és Liverpool tartott.

Ertéktőzsde: Szilárd árfolyamokon indult az értéküzlet külföldi szilárd jegyzésekre, s közepes üzletmenet mellett úgy is zárltak.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasut, Rima-Muranyi, Lombard.

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1895. november 16-tól 30-ig 14,881 személy, bevétel 1499 frt 10 kr.

Szállított 1894. január 1-től november 30-ig 414,679 személy, bevétel 41138 frt 90 kr. Szállított 1894. január 1-től november 30-ig 412,292 személy, bevétel 40,601 frt 70 kr. Szállított 1895. nov. 16-tól 30-ig 374,8780 kilogramm teher, bevétel 1784 frt 47 kr.

teher, bevétel 27376 frt 64 kr. Szállított 1894. jan. 1-től nov. 30-ig 72406180 kilogramm teher, bevétel 82,000 frt 08 kr.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi december hó 8-án. Hízott sertés áruk. 1. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilon felüli súlyban) — krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Fialat nehéz (pkiut 320 kilon felüli súlyban) 54.—55. krig. Fialat közép (pkint 251—320 kirg súlyban) 54.—55. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kilgr. terjedő súlyban) 54.—55. krig II. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kilon felüli súlyban) — krig. Közép (pkint 220—280 kilgr. súlyban) — krig. Könnyű (pkint 220 kilgr. terjedő súlyban krig. Szerbisi: Nehéz (páronként 260 kilon felüli súlyban) 55.—56. krig. Közép (pkint 220—260 kilogr. súlyban) 55.—56. krig) — Könyű páronként 220 kilgrig terjedő súlyban) 54.—55. krig. — Sertéslétszáma 1895. decz. hó 1-én volt készlet 8585 darab. 1895. december hó 2-án felhajtator: 497 darab. 1895. december 2-án elszállított: 299 db. 1895. december 3-án maradt készletben 8783 darab. A hízottsertés átszevályzata: Változatlan.

Szezonüzlet.

— December 4. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyera szesz 51 forint — krajczár, kicsinyben 51 forint 50 krajczár hordó nélkül, per 100 liter % belesérve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnátőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, december 4. d. u. 8 óra.

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Buza bánási új, Buza tiszavidéki, Buza pestvidéki, Buza fejmegyei, Buza bácskai, Rozs új, elsőrendű, Rozs új, másodrendű, Arpa takarmány, Arpa égetni való, Arpa sörfőzései, Zab, Tengeri bánási, Tengeri másnemű, Káposzta-repoze bánási, Kóles, Buza márczius-április, Buza szeptember-október, Buza május-június, Rozs szeptember-október, Tengeri május-június, Tengeri július-augusztus, Tengeri októberre, Zab márczius-április, Zab szeptember-október, Káposzta-repoze augusztus-szeptember 1894.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. december 4.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Magyar aranyjáradék 4%, Magyar koronajáradék 4 1/2, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasut 1894, Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-azlavan földterhermentesítési kötvény, Magyar nyeresémeny-sorajegy kölcsön, Tizsaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papíráradék, Osztrák jaradék ezüst, Osztrák jaradék arany, Koronajáradék, 1860-iki államsorajegy, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelbank részvény, Osztrák-magyar államvasut, 20 frankos arany (Napoleonador), Weitzner János gép- és waggongyár részvény, Német birodalmi márka, London, Páris.

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsdén.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. december 4.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Magyar koronajáradék %, Magyar hitelrészvény, Osztrák hitelrészvény, Anglóbank részvény, Laenderbank részvény, Bécsi bank egyesületi részvény, Osztrák államvasut részvény, Déli vasut részvény, Osztrák északnyugati vasut részvény, Osztrák északnyugati (Elberölgyi) részvény, Budapesti villamos városi vasut részvény.

LÉGTÜNETHETI ÉSZLELETEK.

Table with columns: Hó és nap, Légnyomás milliméterekben (legmagasabb, legalacsonyabb), Hőmérséklet Cº (legmagasabb, legalacsonyabb), Szél iránya, erőssége, Felhőzet általában, Csapadék, Észrevétel. Data for Nov. 23-29.

POSGAY LAJOS dr.

Aradvarosi

Evadbériet 69. szám.

színház.

Evadbériet 69. szám.

Csütörtökön, 1895. december 5-én

Az új honpolgár. (Goldstein Számi.)

Eredeti fővárosi életkép dalokkal, 8 felvonásban. Irta: Kövessi Albert. Zenéjét szorozták: Dolin Henrik és Kontá József.

SZEMÉLYEK:

Table with 2 columns: Name and role. Includes Gólya Frigyes, Eulália, Nelli, Gerson Tamás, Cziczelke, Tavasszi Aladár, Kádár Teréz, Szalay Kornél, Virág Tonosi, Takács Péter, Bibircsák Mihály, Bibircsák József, Balassa J., Tolvainé, Novák Irén, Gál Gyula, Hu yadiné, Szendrei M., Tóvölgyi M., Tompa K., Pálffy Nina, Tóth Elek, Delli Henrik, Laskodi A., Gyöngyi I.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NEVSORA.

— December 4. —

Fehér kereszt szálloda: Herosfeld Dávid földbirtokos, Makó. Heros Gyula földbirtokos, Bécs. Prunichor Vilmos igazgató, Bécs. Eszl Antal jegyző, Sándorháza.

Náder szálloda: K Rós Sándor gyógyszerész, Budapest. Novák Odón kereskedő, Alsóill. Kohn Jakab terménykereskedő, Gyulafehérvár. Takács Károly gazdálkodó, Hajdu-Sámsen. Dávid Károly kereskedő, Nádas.

Vass szálloda: Fried Jakab kereskedő, Budapest. Brodmann Antal kereskedő, Budapest. Abeles Károly kereskedő, Bécs. Herzka Gusztáv kereskedő, B os. Rosfeld Ignác kereskedő, Bécs. Ekersberg D. kereskedő, Bécs. Hirsler József kereskedő, Bokszer. Ürményi Pál birtokos, Petris. Fischer J. gyáros, Temesvár. Heulas József igazgató, Petrossény. Hanák János jegyző, Beél.

Vass szálloda: Voergi Mária Gyula, Kálmán Károly gazdász, Valvemáre. Kurovsky Antal kereskedő, N-Szoben. Sipos Karolina Sneged. Friedmann Samu cipész, Tomest.

Reclios szerkesztő: Vass Geza.

NYILTTÉR

Nagy szállitmány

érkezett

valódi persianer, astrachan és sealskin

divatos felöltőkben.

Probst Károly és társai.

1237

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Huzás már holnap.

Magyar Osztályosorsjáték.

90,000

sorsjegy

21,499 pénznyeremény.

Főnyeremény

a legkedvezőbb esetben 1214

Egy Millió.

Sorsjegy a második osztályra:

$\frac{1}{1}$ $\frac{5}{10} = \frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$
40.—   20.—   4.—   2.— frt.

Ajánlja és szétküldi az

Aradi Ipar- és Népbank

pénzváltóüzlete

Arad, Szabadság-tér 18-ik szám,
a 13 vértanu szoborral szemben.

Védjegy. Védjegy.

**Mária-
Czelli**

**Gyomor-
cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és álmólanosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, büzös lehelet, feltűjttség, savanyu, felbőffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörccs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomorülterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és námorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítom".

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Aradon: Ring Lajos, Kiss István, Schäffer és Földes Kelemen urak gyógyszerészében.
Buttylnban: Tomcsányi L. ur gyógyszerészében. **Kőrösbányán: Schisegl Károly ur** gyógyszerészében. **Uj Szt.-Annán: Felatár Ad. és Vargassy János urak** gyógyszerészében. 1211

Egy vizsgázott
jegyző-jelölt
alólirottnál azonnal
alkalmazást nyerhet.

Évi fizetés 240 frt és mosáson kívül teljes ellátás.

Ajánlatok **Tabajdi Károly** nagyzerindi községi jegyzőhöz küldendők. 1240

26574—1895.

Hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy a dohánybeváltás a kiküldött bizottság részéről Arad szab. kir. város területén folyó évi december hó 2-án veszi kezdetét és bezárólag 1896. évi február hó 13-ikáig tart.

Az összes beváltási állomásokra szóló határidőkről szerkesztett kimutatás a városháza kapujára van kifüggesztve.

Arad szab. kir. város tanácsának 1895. évi november hó 30-án tartott üléséből.

A városi tanács.

25289/1895.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 55863/1894. számú intévénye nyomán ezennel közhíré tesszük, hogy az osztr. ért. egy forintos államjegyek a magánforgalomban csak 1895 évi december hó 31-ig fogadtatnak el; az állami pénztárak és hivatalok ezen állami jegyeket pedig csak 1896. évi június hó 30-ig fogadhatják el. Az 1896 évi július hó 1-től 1899 évi december hó 31-ig az osztr. ért. egy forintos államjegyeket már csak a váltópénztári teendőkkel megbízott állami pénztárak valamint a cs. és kir. közös központi pénztár Bécsben fogadják el átváltás végett, s hogy az említett államjegyek 1899 évi december hó 31-ike után többé sem váltatnak.

Arad szab. kir. város tanácsának 1895 évi november hó 23-án tartott üléséből.

A városi tanács.

14504/895. kp.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 24040/552. 1895. sz. a alkotott s kormányhatóságilag jóvá hagyott a cselédmenedékház alapról és cselédkiházasítási jutalmakról szóló szabályrendelet 4. § a értelmében ez évre kiutalványozandó egy 200 frtos kiházasítási jutalom lesz az arra érdemes cselédeknek kiadandó.

Kiházasítási jutalomban részesülhetnek törvényes házasságra lépésük alkalmával minden jó és hűséges magaviseletű havi vagy évi bér mellett szolgáló 18 ik élet évét betöltött, de 30. évét még túl nem haladott helybeli vagy idegen illetőségű nő cselédek, kik kizárólag vagy főleg a házban vagy a család egyes tagjainak szolgálatában teljesítendő munkákra fogadtattak fel s Arad szab. kir. város törvényhatósági területén egy helyen s egy folytában legkevesebb 3 éven át jól és hűségesen szolgáltak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek s a beiratáshoz ezen alpra a díjat meg fizették.

A szolgálat idő tartamába beszámítatik az az idő is, melyet a cseléd oly szolgálatban töltött, mely szolgálat a cseléd tartó elhalálózása miatt szűnt meg.

Jelentkezők közül előnyben részesülnek azok, kik:

a) egy helyen huzamosabb ideig szolgáltak,
b) egyenlő minőség esetén összes szolgálati idejüket véve legrégebben szolgáltak.

Azon nő cselédek, kik kiházasítási jutalom elnyeréséért pályáznak, kötelesek ez év december havának 1-ső napjától 15-ik napjáik kérvényüket a kapitányi hivatalhoz vagy írásban beadni, vagy kérvényüknek jegyzőkönyvbe való felvétele végett a kapitányi hivatalnál ünnepélyesen megjelenni.

A kérvényhez melléklendő folyamodó kereszt levele s mindazon hiteles okmányok vagy bizonyítványok, a melyek alapján a kiházasítási összegért folyamodik.

A kérvényben megnevezendő továbbá folyamodó leendő házastársának neve, foglalkozása és illetőségi helye.

A beadandó kérvények erre kinevezett bizottság által fognak tárgyalatni és a jutalom utalványozása végett a város tanácsához javaslattal betérjesztetni.

Az illető jutalmazott tanácsi határozattal értesítettik, hogy a kiházasítási összeg kiutalványozását a tanácsnál kérelmezheti és pedig a határozat kézbesítésétől számított 60 nap alatt az illető lelkészi hivatal által kiállított esketési bizonyítvány mellett, mely esetben a tanács a 200 forintot kiutalványozza.

Ha a fentebb kitett idő alatt az összeg kiutalványozása nem kériatik, vagy jutalmazott a házasságot lelkészi bizonylattal nem igazolja, a jutalmazásra ajánlott igényét elveszti. Mennyiben lehet a fennebb megszabott határidőt meghosszabbítani, azt időről időre meghatározni a tanácsnak van joga.

Arad, 1895. november 24.

Sarlot,
főkapitány.